

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. V. Quosnam obliget præceptum legendi siue canendi Officium
diuinum; & intentio necessaria ad illud explendum & perfectiùs orandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

alio loco quam alius: cum sint eodem amore coniuncti, habeantque idem desiderium Deo feruendi; hoc solo quod orent eodem tempore, sufficiat, ut eorum orationes coniungantur in conspectu Divino, & subsidium pro omnibus impetrent. Hoc ipsum valde nobis declarat memorabilis ille exitus orationis, quam fudit Tobias, cum tribularetur à paupertate & ex-citate; & quam eodem tempore fudit Sara filia Raguelis afflicta propter improperium quo fuerat affecta, quasi ipsa occidisset septem viros prima nocte nuptiarum, quos Dæmonium occiderat. Quamvis enim valde procul alter ab altero distaret, neque alter quicquam de altero sciret: perpendit tamen Scriptura Divina, quod h eodem tempore exaudite sint preces ambo-
rum in conspectu Summi Dei: & missus sit Angelus Domini Sanctus Raphael, ut curaret eos ambos, quorum uno tempore sunt orationes in conspectu Domini recitata. Qui tamen Angelus non venit propter solum Tobiam, nec propter solam Samam; sed propter utriusque orationem, quæ id à Deo impetrauerat. Cuius sapientia & charitas est infinita: & videns necessitates seruatorum suorum, etiam si seorsum vnusquisque, & in diuersis locis oret: attendit ad orationes & clamores quos fundunt; & medium aliquod adhibere tolet, quo simul multorum necessitates reparat. Felices qui tam bono Patri seruiunt, cuius i oculi (ut ait Dauid) semper sunt super iustos & aures in preces eorum, ut eas exaudiat.

h Tob. 4. 24

ip sal. 33. 16

CAPVT. V.

QVOSNAM OBLIGET PRÆCEPTVM LEGENDI:
sive canendi officium Diuinum; & intentio necessaria ad illud explendum
& perfectius orandum.

CATHOLICA ECCLESIA SPIRITV SANCTO ILLVSTRATA, agnoscens plurimum se indigere orationibus ad sui conseruationem & augmentum, & ad spirituale ac temporale suorum filiorum bonum: noluit orandi exercitium; suorum Ministrorum libero arbitrio relinquere: quasi per modum consilij illud eis commendaret; nec tatis sibi esse voluit, quod tales Ministri eodem generali præcepto orandi tenerentur, quo cæteri Christiani; sed præceptum, & quidem valde seuerum eis imposuit, obligans eos ad persoluendas septem Horas Canonicas plenè & exactè, ut constat ex decreto Innocentij Papæ in Concilio Lateranensi, quod sic habet: *Districte precipientes in virtute obedientia, ut Diuinum officium nocturnum pariter, & diurnum, quantum eis dederit Deus, studiosè celebrent, pariter & deuotè. Quod præceptum, ut constat ex communi sensu, & consuetudine Ecclesiæ, districte ac seuerè obligat omnes Ecclesiasticos Ordinis Sacri,*

c Dolentes
Sc. Presbyter
ter de celebra-
dra. Missa-
rum. Suarez
Lib. 4. de
Horis c. 16.
Concil. Ba-
silsen. Sess.
22. c. Quali-
ter extra
chorum Ho-
ra Canoni-
ca sint di-
cenda.

Gg 3

per quem

a *Iſaia. 43. 7*c. *Quis. De
reſcriptis in
6.*D. 92. c. 7.
tmo. Clem.
de Celeb.
Miſſar. c. 1.
Suarez lib.
4. de Horis.
c. 9. & 10.
c. unico de
Clori. non
reſidenti
in 6.
Seſſio. 24. c.
12. de Reſor.
ſirca finem.

per quem deputantur ad laudandum Deum; quibus aptè conuenit illud Prophetæ: *2 omnem illum, qui inuocat nomen meum, in laudem meam creari dolum.* Et cum Eccleſia eos velit eſſe à curis matrimonij expeditos per uocæ caſtitaſ; æquum omnino eſt, ipſos occupari & attendere Diuinis laudibus; & frequētius orare, quàm faciant coniugari. Idem præceptum obligat etiam omnes clericos, habentes aliquod Eccleſiaſticum Beneficium, ex cuius redditibus ſuſtentari poſſunt: Beneficium enim datur propter officium. Et quamuis clerici beneficiati plura officia in Eccleſia habere poſſint: hoc tamen dicendi Horas Canonicas, uult Eccleſia omnibus illis eſſe commune, ut orent pro toto populo Chriſtiano, à quo accipiunt alimenta; & quia hoc ipſum officium orandi eſt medium aptum ad reliqua beneficia præſtanda. Sed aliqui, præter hoc præceptum, ob ſpecialè ſui beneficii obligationem, tenentur diuinum officium in choro ſuis temporibus canere cum ea, qua par eſt, decentia ac ſolemnitate: quales ſunt Canonici, Rationerij, & alij Beneficiati: qui quaſi Miniſtri conſtituti & conſtructi ſunt ab Eccleſia ad hoc Miniſteriu; ac proinde ex iuſticia tenentur non deſerere Chororum; quò ſi abſque cauſa legitima abſint, grauiter peccant contra præceptum Eccleſiæ, & contra pactum, quod cum illa inierunt. Et præterea amittunt Distributiones, & partem fructuum ei miniſterio reſpondentium. In qua re nullus relinquitur locus indulgentiæ & remiſſioni: ut conſtituit Concilium Tridentinum, renouans conſtitutionem Bonifacij Octauiani addit: *Omnes Diuina per ſe & non per ſubſtitutos compellantur obire Officia, que in Choro ad præſallendum inſtituto Hymnis & canticis Dei nomen reuerenter, diſtinctè, deuoteq; laudare.* Ex quo apparet, prædictos Canonicos & reliquos non ſatiſfacere, ſi tantùm adſint in Choro, non tamen cantent; etiam ſi aliàs Diuinum recitent Officium: tenentur enim etiam canere, quando legitima cauſa non adest, quæ ipſos excuſet. Præceptum enim non tantùm obligat, ut adſint, ſed ut adſint ad canendum Officium, iuxta Eccleſiæ conſuetudinem: neque enim cantus ſeruari poſſet, niſi aliqui canere tenerentur. Cum igitur non ſit maior ratio, cur alij potiùs quàm alij tenerentur, facilè intelligitur omnes teneri.

E A D E M obligatione (licet non cum tanta ſeueritate) tenentur ex conſuetudine Religioſi, qui iuxta ſuum Inſtitutum proficentur, Horas Canonicas in choro canere. Quamuis enim Prælati teneantur ualde exactam adhibere diligentiam, ne chorus à Communitate negligatur; quod tamen ſinguli Religioſi in particulari, etiam abſque legitima cauſa, deſinat, eam ſola culpam aut poenam incurrent, ad quam eorum Regula, aut Superiorum Ordinatio eos obligaret, aut imponeret: hoc autem oritur ex ſine, quem choro ſuo habendo intendunt; qui diuerſus eſt à ſine Eccleſiaſticorum Secularium. Quorum Chorus præcipuè non dirigitur ad ſuum profectum.

etiam, sed ut plebs, cuius decimis & redditibus sustentantur, accedere possit ad templum, & his ministerijs interesse. Ex quo etiam provenit, ut & si Ecclesiastici ea exercent, tanquam media proprii profectus Spirituales, si ea faciant cum perfectione, qua tenentur. In Religiosis autem contra sit eorum enim Chorus & cantus præcipue fuit institutus tanquam medium quoddam proportionatum Professioni, quam profitentur iuxta suum statum. Cum enim tantum sint Divino cultui & servitio mancipati: nec tamen omnes (ut aduertit Gerson) apti sint ad orationem mentalem, & meditationem, aut contemplationem quietam: expediebat designare illis hunc modum occupationis, in qua partem diei & noctis expenderent in cantu Choralis, ad se ipsos movendos ad devotionem & amorem Dei, & hoc medio implendam exactè specialem obligationem, qua tenentur, laudandi Deum: etiam si populus Christianus ad huiusmodi ipsorum officia non accederet, neque ille elemosinas aut stipendia eis daret. Sed hinc etiam provenit, ut accedentes ad ipsorum officium, eundem capiant fructum, quem caperent accedentes ad eadem officia reliquorum Ecclesiasticorum. Cum igitur oratio Religiosorum siue lecta, siue cantata in choro accipiatur quasi medium propriæ perfectionis: hic ipse novus erit titulus, invitans & impellens, ut conentur excellere, quantum licebit in eo cum magna excellentia præstando: non tam quoad externam solemnitatem, quam quoad perfectam observationem rerum, quas Ecclesia præcipit, & suadet, ut fiant cum perfectione.

§. I.

AD CIVIS maiorem declarationem supponendum est: hoc præceptum duo actuum genera complecti: quosdam internos, spectantes ad intellectum, voluntatem, imaginationem, & sensuum appetitum, in quibus sunt affectus animæ sensibiles: qui omnes deseruiunt orationi ex ea parte, qua includit quod mentale est. Alij sunt actus externi, qui pertinent ad orationem vocalem: & hi consistunt in prolatione verborum cum cæteris circumstantijs ad corpus spectantibus. Primi actus sunt præstantiores, eo quod in eis consistat substantialis perfectio orationis, & sint secundis difficiliore. Corporis enim membra obtemperant homini absq; resistantia; & in eius potestate est, si velit loqui, aut canere cum longiori mora; habere oculos demissos, manus & corpus ipsum quietum in vno loco, cum hoc aut cum altero situ. Internæ autem potentia, & nominatim imaginatio, & sensuum appetitus non hoc modo ei obediunt; sed cum aliqua repugnantia, neque enim est in hominis potestate ita de hac te cogitare, ut non cogitet de altera; attentus esse ad id quod dicit, aut devotus ac tener: sed potius læpè distrahitur & arefcit; & magna opus est vi, ut distractionem, & spiritus ariditatem, à se remo-

ueat.

Vide Suarez
supra c. 12.p. Alpha
bet. 78. l. 3.

2 Eccli. 43.
33.

ueat. Quemadmodum tamen corpus & anima mutuo se iuuant in suis actionibus: ita in recitatione & cantu actus interni multum conferunt, ut externi fiant cum sua virtute; & hi etiam iuuant, ut interni fiant perfectius. Et utroque commendauit Innocentius Papa, cum constituit, ut officium diceretur *studiosè & deuotè quantum Deus dederit*: quia eius est donum, & vnusquisque (vt ait Ecclesiasticus) *a benedicere debet Dominam, & recitare illum quantum potest*, intendendo omnes suas vires, vt hoc opus præbet cum ea perfectione qua par est, ac decet. Cùm igitur interni actus magis sint necessarij, & quasi radix externorum: incipiamus ab ijs, quæ ad eos pertinent, reducentes eos ad tres præcipuos actus.

PRIMVS est ex parte voluntatis, quem vocamus INTENTIONE MORANDI; secundus est ex parte intellectus quem vocamus ATTENTIONEM, siue aduertentiam ad id quod oratur; ex quibus tertius resultat, qui vocatur DEVOTIO, & consistit in promptitudine voluntatis ad hoc opus peragendum: quam deuotionem comitari solent alij teneri affectus, qui vocantur deuotio sensibilis. Et in omnibus his tribus actibus est aliquid omnino necessarium ad veram & vtilem orationem; aliquid autem est solum ex consilio, vt illa sit perfecta. Qui tamen ita solent esse connexti, vt de quocunque aliquid dicamus, opus sit aliquid de alijs miscere.

1
Vide Suarez
lib. 3. c. 3.

OSTENDAMVS hoc nunc in primo actu, hoc est in orandi INTENTIONE: quæ ad eum est necessaria, vt sine ea non possit vera esse oratio: si enim accipias breuiarium, & percurras omnes Psalmos: & orationes quæ in eo continentur, propter solatium, aut curiositatem, aut stultitiam, verè non oras: nam orare est cum Deo colloqui, & verba ad eum dirigere: Quando autem orationes legis ob fines prædictos, non magis cum Deo colloqueris, quam cum legis alios libros. Est igitur necessarium cum ea intentione legere, vt cum Deo colloquaris, & gratias ac dona ab eo petas, & verba illa ad infinitam eius Maiestatem dirigas, faciens illam actum Religionis, qui ex se dirigitur ad cultum Diuinum, & remedium nostratum necessitatum. Ex quo apparet, non satisfieri præcepto Ecclesiæ illo modo Officium legendi: hoc enim præceptum est orandi Deum, & has eius laudes proferendi: quod non expletur, nisi cum prædicta intentione ac sine officium illud legatur.

2

VERVM quidem est, non esse omninò necessarium, quod hæc intentio sit expressa, & actualis quotiescunq; Officium legitur; sed sufficere, vt implicita sit aut virtualis. Virtualis autem intentio censetur, quæ inicitur alicui actui præterito. Qualis esset, si matutino tempore apud te constitueres orare Canonicas Horas; quas absque alia actuali intentione suis temporibus legeres, ac recitares. Implicita intentio censetur, quæ innititur bonæ consuetudini, quam habes orandi illas Horas pro honore Dei, & vt tu

am ob.

am obligationem impleas, præstans quod ex tuo officio præstare teneris. Cuius indicium esset: quod interrogatus, cur accipis Breuiarium in manus? statim responderes, ad orandum, & satisfaciendum tuæ obligationi. Melius tamen esset actuale ipsam intentionem renouare, antequam ipsæ Horæ Canonica inchoaretur: vt eo proprio spiritu dicerentur, quem illæ requirunt. Ex quo fit, vt ad Ecclesiæ præceptum implendum, non sit necessarium habere expressam & actualem intentionem illud implendi; sed sufficere virtuale, aut implicite, quæ includitur in voluntate quæ habes orandi iuxta bonam tuam consuetudinem. Imò addo: si quis scrupulosus diceret se velle legere aut canere Officium, & tamen nolle tunc præceptum implere; sed illud reperere, vt præcepto satisfaceret: is inquam, si postea mentem & voluntatē repetendi deponeret: non teneretur Officium repetere: nam prima recitatione aut cantu præcepto satisfecit: quia fecit quicquid Ecclesiæ faciendum constituit. Voluntate autem illa Officium repetendi, neque ipse sibi præceptum imposuit, quia non pendet ex eius voluntate præceptum facere; neque voto se ad repetendum obstrinxit: quia id non intendit simplici voluntate & proposito repetendi concepto: ideoque non manet repetitioni obstrictus. Ante tamen, quam tempus Officium dicendi elabatur, teneretur priorem voluntatem non satisfaciendi præcepto per primam recitationem mutare, & velle per eam satisfecisse: nam voluntate illa non mutata, neque repetito Officio, lethaliter delinqueret, nam quantum est in se, dicit, se nolle præceptum implere: sicut etiam peccaret is, quem præceptum impleuisse pœniteret.

Super hanc intentionem, quæ tanquam basis & fundamentum est veræ Orationis sufficiens ad præceptum implendum, erigi possunt varix aliæ intentiones, quædam vitiosæ, quædam verò sanctæ & perfectæ. Neque est cur hoc quenquam deterreat. Nam quemadmodum dicit Apostolus: *b super fundamentum, quod est Christus Iesus, alios edificare ligna, fœnum, & stipulam; alios verò aurum, argentum & lapides preciosos*: Ita etiam super intentionem orandi solent homines ex malitia sua tres alias intentiones vitiosas superædificare, quæ sunt tanquam ligna rudia, fœnum aridum, & vacua stipula: quibus fouebitur Purgatorij saltem ignis. Quædam igitur vitiosa intentio est cupiditas orantium Officium, aut accedentium ad Chorum, præcipue ob stipendium temporale. Alia est intentio inanis, orantium aut canentium ob inanem gloriam: siue quærant ex ipsamet Oratione sancti haberi: sicut Pharisei Hypocritæ, de quibus dixit Christus *quod receperunt mercedem suam*; siue ex aliqua circumstantia, sicut Cantores, qui ex vocis elegantia inaniter gloriantur. Alia est intentio seruilis, orta ex timore seruili, qualis esset eorum, qui ad Chorum propterea tantum venirent, vt pœnam effugerent aut reprehensionem Prælatorum.

3

Vide Suarez
lib. 4. c. 26.

4

b 1. Cor. 3. 12

c Mat. 6. 5

dp sal. 103.7

Quæ intentiones non impediunt, quò minùs Oratio sit vera, per quam præcepto Ecclesiæ satisfiat; sicut qui Baptizant, consecrant, & alia Sacramenta administrant cum ea recta intentione faciendi, quod iubet Ecclesia: quamuis talibus actionibus prauos alios fines admisceant, non propterea desinunt administrare vera Sacramenta. Ac proinde, qui ob tales fines Officium recitant, etiam temporales distributiones consequuntur licèt defraudentur spiritualibus, & non consequantur æternas. Oratio enim quæ fit propter malum finem, non est actus virtutis, sed vitij: nam virtutis corpus tantùm sine spiritu, & exterioram speciem sine interiori veritate habet. Deus autem potiùs respicit cor, quàm exterioris operis substantiam & speciem. Et de his intelligitur illud Dauidis: *Oratio eius, sicut in peccatum.* Quamuis enim talis sit vera Oratio propter finem, quem ipsum opus respicit: est tamen peccatum, propter malum finem, quem errans sibi proponit. Ex quo fit vt quamuis sic orans se ipsum defraudet fructu talis orationis: quia neque meretur, neque satisfacit, neque per eam aliquid sibi impetrat: Ecclesia tamen nõ defraudatur fructu impetrationis quem per eam Orationem intendit, vt superiùs est dictum: sufficit enim ad hoc, vt ipsa purissimam habeat intentionem in eo, quòd per suos Ministros orat ac petit: quemadmodum Sacramenta non fraudantur effectibus suis ob malam Ministrorum intentionem; neque elemosina, quam famulus ob inanem gloriam largitur, desinit esse utilis & fructuosa Domino, qui bona intentione dari eam iussit; sed magna est famuli miseria, quòd ipse iacturam faciat fructùs ex eadem actione percipiendi, qua Dominus magnum accipit lucrum. Magna quæ est Ecclesiastici infelicitas, quòd ipsius Orationes Ecclesiæ prosint; ipse verò, ob prauam appetitam intentionem, præmio fraudetur spirituali, contentus temporali vanæ gloriæ aut bonorum fortunæ. Studeat igitur preciosum à vili separare, & Officio Diuino nullam admiscere vilem & abiectam intentionem; qua illius maculetur aut obfuscetur. Et magna diligentia sensus & affectus suos examinet, qui obliquas huiusmodi intentiones produunt: vt agnitas strenuè mortificet. Si enim cum magna animi voluptate ad Chorum se conferat diebus illis, aut horis in quibus ampliores sunt distributiones; reliquis verò, aut non accedit, cum non adsit iusta aliqua causa: aut cum tædio quodam, & illibenter accedit: indicium est, quòd intentio multum habeat cupiditatis. Aut si inchoata iam aliqua hora, maneat ipse extra Chorum garruens, & expectet ingredi Chorum, donec primus Psalmus absoluat, aut tantùm id vult præstare, quod necessarium est, ne Distributione priuetur: indicia hæc sunt, quòd non obediens, sed lucrati causa accedat. Et qui libenter in Choro cantat, cum frequens est auditorium filet verò, quando non est: satis ostendit, se tantùm canere vt ad spectem

fatis

satisfaciat, aut propter vanitatem, & ita cupiens hominibus placere, placet vere Dæmonibus, & displicet Angelis. Quemadmodum euenit Cisterciensi cuidam Monacho, qui cum præclaram valde haberet vocem, non tamen volebat canere, nisi diebus tolembus, in quibus magnus fiebat ad Chorum concursus. Cumque in quodam ex his diebus cum ingenti inani sua gloria cecinisset, valdeque sibi in cantu suo complacuisse: apparuit Dæmon in figura pueri cuiusdam turpis, & terribilis; & in omnium conspectu cum multis vultus distortionibus, & manum manu percutiens in modum sublationis, & irrisionis, dixit: ô, ô, bene, bene cantauit, Et ita euauit.

§. II.

SED ULTERIVS progredi debet, qui Diuinum Officium dicere cupit cum perfectione; studens supra necessariam intentionem prædictâ, alias adiungere puriores ac perfectiores: quæ sint quasi aurum aut argentum, aut lapides preciosi. Aurum est pura amoris Dei, eiusque gloriæ & laudis intentio, non quæsito alio præmio, aut mercede, quam debitum ei honorem deferre. Nam (vt ait S. Chryostomus) adeo præclara res est Deum laudare, vt licet nullum aliud præmium speraremus, satis magnum illud esset censendum, quod velit Deus Dominus noster nos in ipsius laudibus occupari, nam hoc est propriè ei gratis seruire: quamuis id non faciamus sine magno præmio, vt supra est dictum. Argentum est intentio propriorum orationis finium, quæ dirigitur ad impetrandam à Deo gratiam ipsi seruiendi, aut obtinendi animæ nostræ refectionem, qua obtineamus animum, & maiorem feruorem in Diuino obsequio. Lapidis preciosi sunt multitudo virtutum, quæ ipsam orationem comitantur, & vnaquæque proprium suum finem ei adiungit: licet enim simul quærere multos bonos fines virtutum, quæ cum ipsa conueniunt. Obedientiam scilicet, tanquam finem obseruandi præceptum; pœnitentiam, quasi finem pro delictis nostris satisfaciendi, misericordiam, applicando ipsam orationem pro necessitatibus viuorum atq; mortuorum; spem, optando præmia & gaudia æterna; animi gratitudinem, offerendo gratiarum actionem pro acceptis Beneficijs; Religionem, ad cultum debitum ei exhibendum; & Charitatem, ad magis ei placendum, eò quod dignissimus sit, cui exactè obediatur, cuique honor, & obsequium deferatur. Hanc Dauid optabat intentionem, cum Deo dicebat: a dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. Quomodo autem incensum in altum ascendit, nisi propter vim ignis separantis, quod subtile est à terrestri, & facientis, vt quasi fumus fragrantissimus ascendat? Hunc igitur in modum ignis amoris Dei secernere debet à nostris orationibus quemcunque terrenum finem, mortificando vanitates, cupiditates, & quoscunque alios terrenos, & munda-

In vitis vitorum II Ordini, Cister. Spec. Exempl. verba Cantus. exempl. 1.

Serm. de laude Dei post lib. de orando Deum tom. 5. Tract. 1. c. 9.

a Psalm. 140. 2.

b. Apoc. 8.4. nos fines: vt rectâ, in Deum ascendant, cum odore ingenis suauitatis. Ita
 vt b. *Angeli de quorum manib. ascendere solet fumus incensorum de orationibus*
 c. Cant. 3. 6. *Sanctorum coram Deo* (vrait S. Ioan.) dicere possint de anima Eccle. saluta
 dicente aut cantante Horas: c. *Qua est ista, qua ascendit per desertum sicut per*
gula sumi ex aromatibus myrrha, & thuris, & uniuersi pulueru pigmentariis: ut
 si dicerent: quæ est anima ista quæ existens in Choro cum multis alijs, ipse
 tamen in corde suo ita est sola, atque si esset in deserto? Quæ est ista, quæ
 cum tanto spiritu orat, ad eò que exuta est affectibus omnibus terrenis, in
 intentione sua rectâ ascendat in cælum? Sed quid mirum quod sic ascen
 dat, quæ nouit cum igne amoris coniungere in thuribulo cordis sui myr
 rham mortificationis electæ, incensum orationis continuæ, & fragrantia
 d. Cant. 5. 14. virtutum omnium pulueres, adiuncta semper prudentia, vt in hoc opere
 lam comitentur? ô felicissimum opus ad eò fragrans coram Deo, ad eò que
 e. Prov. 2. 9. 11. preciosum in eius præsentia, exornatum auro & argento, & preciosis claris
 simarum virtutum lapidibus! Licet omnino dicere de eo, qui hoc modo or
 rat & agit, quod: d. *manus illius plena sint hyacinthis*, ob ingentem valore
 f. Cant. 4. 11. virtutum, quibus exercitia sua comitatur: cuius verba sunt tanquam *ma*
la aurea in lectis argenteis: quia plurimum eis audiendis delectatur Dominus
 noster; & ipse magnam sentit spiritûs quietem & tranquillitatem in eis
 proferendis, dum Creatorem suum magno amore ac puritate in eis laudat.
 Verè *efanus distillans labia sponsæ* sic orantis, *et mel et lac sub lingua eius*: licet
 enim fauus multa habet loca, quasi vascula puro melle plena, quod sentim
 stillat al dimittit: ita Ecclesia ad officium dicendum omnes virtutes con
 iungit, cum suis puris intentionibus; & ita sensim magna cum tranquillita
 te, & spiritûs dulcedine verba sua dimittit. Ex quo fit, vt hæc intentio, quo
 purior est, & ab omni proprio lucro expeditior: eò sit ditior, & ingentibus
 g. Mal. 1. 10. lucris copiosior; crescit enim aurum Charitatis, & merita vitæ æternæ, au
 rum dulcedinis ac deliciarum spiritualium, quæ animam recreant; & lapi
 des preciosi plurimarum gratiarum & fauorum, quos Deus largitur suis
 cum tanto seruore seruientibus; & distributiones temporales eis multipli
 cat, & conseruat; ne etiam temporale commodum ipsis desit. Nam etiam
 in hoc sensu est verum, quod dixit Malachias: qui *claudit ostia* sentium
 suorum, & *incendit ignem*, quo incensum offert orationis; non
 id faciet gratuito; sed magnum accipiet præ
 mium in hac & in æterna vita.

